

กส/๗

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ ส่วนอาเซียน โทร. ๐๒-๖๑๘๒๓๒๓ ต่อ ๑๗๑๔, ๑๗๒๓

ที่ นร ๐๒๐๘.๐๕/ ๑๕๖๓ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง สรุปผลการเข้าร่วมสัมมนา TU-ASEAN Forum ครั้งที่ ๔ เรื่องการแข่งขันสหรัฐ-จีน: ความท้าทายของอาเซียน
เรียน อปส. ผ่าน รปส. (นางสาวอัมพวัน เจริญกุล)

เพื่อโปรดพิจารณา

เรื่องเดิม

อปส. มอบหมายให้ ผอ. สปต. พิจารณาส่งผู้แทนเข้าร่วมการสัมมนา TU-ASEAN Forum ครั้งที่ ๔ เรื่องการแข่งขันสหรัฐ-จีน: ความท้าทายของอาเซียน เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น. ณ โรงแรมแกรนด์ เมอร์เคียว ฟอร์จูน ถนนรัชดาภิเษก โดยนางสาวสีกการะ ศรีเรืองหล้า นักประชาสัมพันธ์ ปฏิบัติการ ส่วนอาเซียน สปต. ได้เข้าร่วมการสัมมนาดังกล่าว

เรื่องเพื่อทราบ

สาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวปาฐกถาพิเศษ หัวข้อ การแข่งขันสหรัฐ-จีน: ความท้าทายของอาเซียน พร้อมด้วยนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาเซียนและการต่างประเทศหลายท่าน ได้แก่ นายกษิต ภิรมย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยการกระทรวงการต่างประเทศ นายพิษณุ เจริญมหาสาร อธิการบดีสถาบันวิจัย ทร. จิตินันท์ พงษ์สุทธิรักษ์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประมาณ ๓๐๐ คน

๒. การสัมมนาประกอบไปด้วย ๓ หัวข้อหลัก ได้แก่

๒.๑ ความท้าทายด้านการเมืองและความมั่นคง

ในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลสหรัฐอเมริกาภายใต้การบริหารงานของประธานาธิบดีบารัค โอบามา ได้มีนโยบายด้านการเมืองและความมั่นคงต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เปลี่ยนไปจากเดิมอย่างเห็นชัด โดยจะเห็นได้จากที่นางฮิลลารี คลินตัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯ เดินทางมาเจรจากับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ การให้การสนับสนุนฟิลิปปินส์พร้อมประกาศตนว่า จะอยู่เคียงข้างฟิลิปปินส์ตลอดไป นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังกระชับความสัมพันธ์ทางการทหารกับเกือบทุกประเทศ ยกเว้นเกาหลีเหนือ จีน และเมียนมาร์เพื่อตอบโต้ต่อการครอบครองพื้นที่ทะเลจีนใต้และการแสดงความเป็นมหาอำนาจทางทะเลของจีน

ในขณะที่สหรัฐฯ แสดงท่าทีที่มุ่งเน้นนโยบายการทูตแบบเชิงรุก (Proactive Diplomacy) ในขณะที่จีนแสดงจุดยืนในการเป็นมหาอำนาจทางทะเล (Maritime Power) จนเกิดความขัดแย้งขึ้นกับเวียดนาม และกัมพูชา อย่างไรก็ตาม วิทยากรทุกท่านมีความเห็นตรงกันว่า การเจรจาจะนำไปสู่ทางออกของความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ (Positive Sum Game) ประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานกับจีนควรส่งข้อความไปถึงจีนว่า ความขัดแย้งมีแต่จะนำไปสู่การเสียผลประโยชน์ของทุกฝ่าย (Zero Sum Game)

๒.๒ ความท้าทายด้านเศรษฐกิจ

สหรัฐอเมริกาได้แสดงบทบาทผู้นำในเวทีความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ อาทิ การริเริ่มความร่วมมือเศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (APEC) เขตการค้าเสรีตะวันออกกลาง เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ และในเวที APEC เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ สหรัฐฯ ได้แสดงพลังทางการเมืองด้วยการสร้างกลุ่ม Trans Pacific Partnership- TPP) ประกอบด้วย ๙ ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไนฯ เวียดนาม ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ชิลี และเปรู การรวมกลุ่ม TPP นี้ จึงถือเป็นกลยุทธ์การลดทอนและสกัดบทบาทของจีน

สำหรับจีนซึ่งรู้กลยุทธ์ของสหรัฐฯ จำเป็นต้องเตรียมพร้อมในการรับมือต่อการแข่งขันกับสหรัฐอเมริกา ด้วยการลดค่าที่ที่แข็งกร้าวและแสวงหาพันธมิตรให้มากขึ้น กรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ได้กระทบต่อภาพลักษณ์ของจีน ดังนั้นจีนควรระงับการดำเนินนโยบายอย่างสันติวิธี

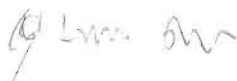
๒.๓ ประเทศไทยกับการแข่งขันระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน

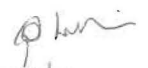
อาเซียนถือเป็นกลุ่มความร่วมมือที่ไทยให้ความร่วมมืออย่างลึกซึ้ง ในขณะที่ไทยมีความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกาและจีนมาเป็นระยะเวลายาวนาน ดังนั้น การไม่เลือกข้างหรือเอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งถือว่ามี ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ไทยควรวิเคราะห์และปรับปรุงสิ่งที่ยังเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินการตามความร่วมมือระหว่างประเทศ อาทิ การทบทวนมาตรา ๑๙๐ ที่มีขั้นตอนในระบบนิติบัญญัติหลายขั้นตอน เพื่อแก้ไขปัญหาคอขวดในการแสดงท่าทีในเวทีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ไทยควรวางระบบการดำเนินงานอย่างมียุทธศาสตร์ (Strategic) มีระบบ (Constructive) ไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (Balance) และมีส่วนร่วม (Engagement)

ข้อเสนอ

สปต. พิจารณาแล้วเห็นว่า การสัมมนาเรื่องการแข่งขันสหรัฐ-จีน: ความท้าทายของอาเซียนเป็นการสัมมนาทางวิชาการที่มีเป้าหมายในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาททางการเมือง ความมั่นคงและเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาและจีนซึ่งเป็นประเทศคู่เจรจากับอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จีนซึ่งไทยรับหน้าที่เป็นประเทศผู้ประสานงาน ข้อมูลจากการสัมมนาฯ จะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นฐานข้อมูลการประชาสัมพันธ์ประชาคมอาเซียนและประเทศคู่เจรจาดังควรนำข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป ทั้งนี้ สปต. จะได้นำขึ้นแจ้งเวียนทางอินเทอร์เน็ตให้ทุกหน่วยงานรับทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางอุษณีย์ ศรีรัตน)
ผอ. สปต.

สว. สอ.ต.ช.น

ผอ. สปต.

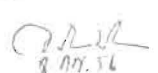
ดำเนินการตามเสนอ

(นายธีระพงษ์ โสตาครี)
อปส.
๖-๗ ก.พ. ๒๕๕๖

(นางสาวอัมพวัน เจริญกุล)
รปส.
๖ ก.พ. ๒๕๕๖

เป็นคุณรัฐมนตรี
คุณลาภี รุ่งเรือง

ผอ. สอ.ต.ช.น
กานต

อบส.(นายธีระพงษ์ โสตาครี) 1057

สมท. วันที่ ๘-๑๒-๕๖ ๖ ก.พ. ๒๕๕๖

๘ ก.พ. ๕๖

รปส. (นางสาวอัมพวัน เจริญกุล) ๘๙๔ - ๖ ก.พ. ๒๕๕๖